

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concertatio acutissima duoru[m] clarissimoru[m] artiu[m]
& sacre theologie doctoru[m] Magistri Thome Caietani de
vio Generalis totius ordinis predicatoru[m]. & M. Iacobi
Almain doctotis ...**

**Cajetan, Thomas
Almain, Jacques**

Colonie, 1514

VD16 ZV 412

Sextu[m] caput. Ostendit[ur] q[uod] i[m]mediate a christo fuerit ista
p[otes]tas collata petro sil[...] [et] eccl[es]ie

urn:nbn:de:hbz:466:1-34616

Sextum.

uerit in te frater tuus. ¶ Secūdo sic. corollarū illatū in fine est p̄tra capl̄
tulū. Cum dilecti de emptione et venditione in q̄ videt̄ dici emptionem
m̄n̄ iusto p̄cio tenere dūmo do nō sit minor dimidiū iusti p̄cij. Ad p̄mū
megal̄ seq̄la. dico em̄ quālibet p̄te illi p̄cepti si peccauerit in te frater tuus.
¶ Iner̄ em̄ tria p̄talia p̄cepta eē p̄cepti a firmatiui et obligat̄ solū p̄ tpe p̄ q̄
nō p̄t̄ aliter retrahi frater a pctō et sic si possit retrahere p̄ p̄uentionē corā
iudice laico pure laicū nō obligat̄ p̄ tūc ecclie denūciare. Propterea ecclie
sac̄sticus nō debet attendere v̄lum hui⁹ p̄tatis in pure laicū pro pctō civili
q̄n̄ iudex laic⁹ est parat⁹ exercere suā p̄tatem in illū ne videat̄ hec potestas
introducra esse in grauamē p̄ncipū laicorū. Sz q̄n̄ deest laic⁹ iudex aut si
nō desit nō p̄t̄ aut si possit nō vult ex p̄cepto christi ad p̄tatem ecclie
recurrendū est. Ad secūdū dicit̄ q̄ in illo caplo nō d̄t̄ emptionē citra iustū
p̄ciū sz supra dimidiū iusti p̄cij esse validā et nō esse cogendū emprorem
ad supplendū iustū p̄ciū sed solū d̄t̄ emptionē citra dimidiū iusti p̄cij esse
rescindendā aut emprore cogendū esse ad supplendū iustū p̄ciū. ex q̄ nō se
quit̄ q̄ si sit supra dimidiū iusti p̄cij non sit cogendus. Notandū est t̄n̄ q̄
hac potestate nō est vtendū in aliquā p̄sonā nisi m̄b̄ istis p̄currētib̄ que
admodū optime dēducit̄ Carlerius in tractatu de punitōe criminū publi
corū ecclie sac̄sticorū p̄tra bohemos. Primū est iurisdic̄tio. Secūdū est con
uictio. Tertiū pax salua et istud tertiū satis patet ex parabola saluatoris
Matth̄i. xij. de zizania et frumento.

¶ Secūdo caplin in quo ostendit̄ quib̄ immediate sit collata suprema
potestas ecclie sac̄stica a christo

Ostendit̄ vidēdū est q̄b̄ sit immediate collata hec p̄tas ecclie sac̄stica.
¶ Et sit p̄ma p̄positio. Immediate a christo collata est Petro. primo
summo pontifici. p̄bat̄ p̄mo. q̄ Matth̄i. xvi. postq̄ Petr⁹ christo
sciscitanti. vos aut̄ quē me eē dicitis. r̄derat. tu es christ⁹ fili⁹ dei viui. ait
q̄b̄ iterpositis d̄t̄ ei christ⁹. Dabo tibi clauēs regni celoz. q̄ d̄cūq̄ ligaueris
sup̄ terrā erit ligatū et in celis. et q̄ d̄cūq̄ solueris sup̄ terrā erit solutū et in cel
lis. q̄ christ⁹ cū fidelis sit et seipm̄ negare nō possit aliquē p̄tulit̄ clauēs reg
ni celoz brō Petro. iter̄ q̄s ponit̄ p̄tas illa coerciua. ¶ Secūdo patz. q̄ a
christo dicit̄ est brō petro. Pasce oues meas. pasce agnos meos Joānis
vltimo. sup̄ q̄b̄ p̄bis d̄t̄ glosa ordi. pascere est credentes ne deficiāt p̄for
tare. terrena subsidia si necesse est p̄uidere exēpla p̄t̄ere. aduersariis
obstistere. peccātes corrigere. et istō vltimū notū ē ad hāc coherciua p̄tatem
spectat et in h̄ p̄uentionē satis singuli doctores dicētes christū tūc eū fecisse
suū gnālē vicariū. et ad h̄ ad ducit̄ inumeras auctoritates ¶ Secūda p̄posi
tio. Christ⁹ hāc p̄tatem immediate p̄tulit̄ ecclie. capiēdo eccliam p̄ collectōne
oim̄ fidelū siue p̄ collectōne oim̄ p̄latoz maiorū et minorū q̄ succedūt ap̄o
stolis et discipulis. siue p̄ p̄silio gnālī eccliam representāte. p̄bat̄ p̄ illud chri
sti Matth̄i. xvij. p̄allegatū. Si peccauerit in te frater tuus et c. vbi p̄ci
pit christ⁹ nolentē corrigi ad fraternā correctōem denūciari ecclie. et si ecclie
sit monitioni nō obtemperet excoicandū. et dat̄ ecclie auctoritatē excoimu
nicandi dicēs. quecunq̄ ligaueritis et c. et quod de ecclie p̄uor est plus
rium collectio intelligatur. patet ex eo q̄ postq̄ dixit̄ dic̄ ecclie et si non
audierit eccliam sic tibi sicut ethnicus et publicanus. statim subiunxit

Capitulum

pluraliter quicquid ligaueritis sup terrā etc. Et non capit ibi ecclesiam p vnico
supposito s; p plurib; . et q non itelligat de ligatiōe et solone in foro secreto et
penitentiali. vt dicit de Palude in suo tractatu. de ista materia manifeste patet
ex pcedentib; . nā in foro secreto nullus potest pccm alterius deferre seu reuelare
nisi qm esset peccati pccm circūstantia mutās spēm et nō posset pccm pferre
ri sine reuelatiōe alieni. S; dicitur intūgit ibi alienū pccm deferri et reuelari
ri et eū cui est pccm ligari aut solui. Et loquitur de ligatiōe et solutiōe in foro
publico et exteriori. Secūdo probat p illud qd scribitur actuū. xv. in q caplo
narrat qmō in pcclo aploz et senioz. pposita fuit qstio de cessatiōe legalium.
et an pueri ex gentib; circūcidēdi essent. Placuit aplis et seniozib; cū omni
ecclesia eligere viros ex eis. et mittere antiochiā cū Paulo et Barnaba. Iust
dam q pgnominabat barsabas et Sylam viros pmos in fratrib; scrib
tentes p manū eoz apli et seniores fratres etc. et aliquib; interpositis subitū
gitur pcclo illi pccliū. Visum est spiritui sancto et nobis nihil imponere vltra
vobis oneris q hec necessaria. vt abstineat; vos ab imolatis simulachro
rū et sanguine suffocato et fornicatiōe. Vbi nō dicit Petrus h imposuisse qmō
esset plens sed totū aploz et senioz pccliū. Et penes ecclesiam est pccas statuen
di seu pccipiendi q ad potestatem iurisdictionis spectat. Tertio probat aucto
ritate Gregorij q ponit in caplo sicut sancti. Sicut scri euāgelij quatuor
politaniū. Ephesinū. et Calcedonēse. et in fine red. dif. causa. qz dū vlti sunt
pstituta plens se et nō illa destruit qd qd psumit absoluere qd ligat. aut res
ligare quos absoluūt. Nō dicit em qz dū petri aut summi pontificis pccas
pstituta sunt. nec dicit qd summi pontifex ligat s; qd patres ligat. Ad h est
caplm Decretū. lxxxviiij. distinctiōe. vbi dicit Decretū sancta synod. et nō
dicit Decretū summi pontifex ad denotandū q auctoritas diffinitiuā ap
synodū residet. et caplm Rimis de iure iurādo. vbi summi pontifex aucto
ritate sacri pccliū. et nō auctoritate pccia ne clerici psonis secularib; pccare
iuramentū fidelitatis cogatur a qb; nil regale obtinent. Quarto ecclesia pcc
elargiri indulgētiā qd spectat ad clauē fori exterioris. Et ecclesia h; illas
clauē. probat aū. Dentur indulgētiē de thesauro ecclesie et nō de thesauro
pape. Et ecclesia a fortiori pcc eas dare qd papa. Item pcc pccliū representans
ecclesiam pccdere canones snie late depositiōis et excoicationis. vt patet de carthā
gūnensi pcclio octauo. vt scribit in caplo Placuit. octaua questione pma.
Placuit vt quicquid ab iperatoze pccgnitiōem iudicioz publicoz petierit ho
noze pccio pccetur. Item pcc aliquē destituere qd est iurisdictionis. vt patet p capli
sulū ex gestis de clericis nō residentib;. vbi dicit in synodo Anastasius car
dinalis pcc byter tituli bti Martelli ab omib; canonicē est depositus. eo q
parrochia suā p annos qnq; pccra statuta deseruit. vbi nō dicit a solo papa
depositū esse. hāc materiā latissime tractat Gofredus de monte electo ab
bas sancti honorati insule Lirinensis in tractatu quē edidit tpe pccliū ba
silienfis. discurrendo p singulos iurisdictionis actus. puta p excoicationes in
dulgētiā dispensatiōes canonū editiones et sic de alijs q ibidē latissime
poteris videre. Ex his omib; sequit corollarie pccormiter ad Joānem de
sarsono. q p hęc pba. dicit ecclesie data est ecclesie et pcclio gūali pccgnosci di pos
testas. et p pba sequētia si nō audieris ecclesiam etc. data est pccgnitiōe pccia

Septimum

sententiã di potestas. et nõ opterãtes sententie pena mulctãdi. et p verba sequentiã. quecũq; ligaueritis etc. ¶ Data est pmo ecclie potestas aliquẽ ligandi excoicãtõe. et ab eadẽ soluẽdi. ¶ Data est scdo potestas aliquẽ ligandi statuto seu pcepto cui obedire tenet qlibet p rãnabili cã. et p sili causa eũ soluẽdi ab eodẽ pcepto. et ibi fundat potestas dispẽsandi. ¶ Data est tertio potestas aliquẽ ligandi ad penã tẽporalẽ pro crimine. et ab eadem pro rãnabili causa soluẽdi p indulgentiã largitiõẽ. ¶ Data est q̄rto potestas aliquẽ alligandi aĩaz cure quã sumpserit iuxta dictũ sapiẽtis in ps uerbis. Illaqueatus est verbis oris sui. et captus p̄rijs sermonib;. et eũdem pro rãnabili causa ab eadẽ cura soluẽdi. vt infra magis declarabit. Et sequitur iterũ q̄ in ecclia est potestas legislatiua p̄ra Thomam de viõ suo. xij. caplo. et istud deducet infra magis. De potestate imediate data aplis. loquẽdo sq̄ de potestate iurisdicciõis p nũc omitto

¶ Septimũ caplm in q̄ p̄at p̄rãs iurisdicciõis data ecclie ad petz. siue summos pontifices successores q̄rũ ad maioritatẽ

Uidendum est sequenter ex quo in ecclia est potestas iurisdicciõis ecclesiastica. scilicet et in summo pontifice ex christi collatione imediata. quomõ se hz ecclia ad summũ pontificẽ q̄rũ ad hãc potestatem. vtrũ in p̄ortõne equalitatis aut in p̄ortõne maioris inequalitatis. vel in p̄ortõne minoris inequalitatis. et est materia huius tractatus p̄ncipaliter intentã. ¶ Pro qua materia supponendũ est. q̄ de rãne maioris potestatis multa sunt. Primum a minori ad maiore est appellatio. Secũdũ p̄stitutus in maiore p̄ iudicare p̄stitutũ in minore. Tertium p̄t vsum minoris potestatis limitare. et quãsdã p̄stituere leges fm quas tenebitur minor p̄cedere. Quartũ p̄t p̄stitutũ in minori potestate ea p̄uare exigente delicto. ¶ Secũdo supponẽdũ est. q̄ qñ p̄paro ecclesiã seu p̄ciliũ ad summũ pontificẽ indifferẽter intelligo de ecclia seu p̄cilio eũ representãte nõ in cluso summo pontifice. v̄putã qz nõ est. aut si sit nõ p̄t p̄parare. qz est desent? apud infideles captiu? aut si possit p̄tumaciter nõ vult sufficienter vocar?. ¶ Istis suppositis pono hãc p̄ponem p̄ra magistz Thomã. desẽtimoseptimo caplo sui tractat?. Ecclia siue p̄ciliũ generale est in hac potestate summo pontifice superior. et quis ista p̄positio sit p̄ sacra p̄cilia Cõstantiense et Basiliense determinata. ita q̄ sicut sacrum euãgelium foret v̄neranda. qz illa p̄cilia pro tpe determinatõis nulli? existimat vigoris cõtra eam p̄cedã alia via. Primo ostendendo hãc p̄ponem nõ esse fictiõem nouã. vt dicit ille doctor. sed antiquã doctorũ sententiã. Augustinus in epla ad Glorũ elensũ felicẽ grãmaticũ. q̄ est inser eplis cõtesima sexagesima secũda p̄memorat de depositõẽ Cecilianĩ carthaginẽsis episcopi ab ep̄is africanis iniuste factã q̄ videntes orbẽ p̄municare cũ Ceciliano. et nõ cur eo quẽ instituerãt. nec nõ a trãsmarinis ecclesijs q̄ in ordine ad nos stz et tramarine p̄municatozias litteras transmitti elegerũt dicit Augustinus. vt fertur p̄pter duas causas agere eãm cũ Ceciliano apud Helciãdẽ ep̄iscopũ romanũ. et trãsmarinos ep̄os parati ad vtrũq;. vt si euz potuissent quacũq; v̄surtã falsẽ criminatõis euincere satiarent plenissime cupiditatem suã. si aut nõ possent in eadẽ q̄dem p̄uersitate durarẽ. sed iam tamẽ